

تفاهم نامه

همکاری فی مابین وزارت آموزش و پرورش و ستاد اقامه نماز
«منشور اقامه نماز مدارس»

ستاد اقامه نماز

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

باسمه تعالی

تفاهم نامه

همکاری فی مابین وزارت آموزش و پرورش و ستاد اقامه نماز «منشور اقامه نماز مدارس»

«الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ
وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَبِاللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ»

«آیه ۱۱ سوره حج»

«مدارس را مزین کنید به نمازخوانی نوجوانان؛ این برترین تضمین برای سلامتی آینده جامعه است.»

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

مقدمه:

نماز مهم ترین وسیله ارتباط انسان با خداست. نماز در ساختن شخصیت و رشد متوازن کودکان و نوجوانان تأثیر و ماندگاری دارد و هرگاه با آزادی و اراده و معرفت همراه شود، انسان را به خدا نزدیک تر می کند. مدرسه همانطور که محل تحصیل علم و کسب مهارت هاست، جایگاه مهم آموزش و تربیت معارف دین و اقامه نماز هم هست. مدارس که پذیرای بخش عظیمی از فرزندان میهن عزیزمان هستند در تعلیم معارف نماز و اقامه این فریضه الهی نقش برجسته ای دارند و نخبگان جامعه از این مدارس روانه دانشگاه ها و بازار کار می شوند.

منشور اقامه نماز در مدارس مقدمه ای بر این اقدام شایسته است که إن شاء الله با تشریک مساعی اولیاء مدرسه و خانواده اسباب تحول مطلوب و مورد نظر فراهم آورد. مهم ترین اصل در اجرای این منشور توجه به خود انگیزختگی دانش آموزان و مشارکت بدون اکراه و داوطلبانه آنان در برنامه های ترویج فرهنگ و معارف نماز و اقامه آن است که با تفضل الهی تحت إشراف مدیر محترم مدرسه و با همکاری و همراهی معلمان، مربیان پرورشی و امامان جماعت و مشارکت والدین محترم دانش آموزان در تمامی مدارس کشور تحقق می یابد. از این رو وزارت

آموزش و پرورش در راستای اجرای راهکارهای سند تحول بنیادین و طرح جامع ترویج و توسعه فرهنگ اقامه نماز در مدارس و مراکز آموزشی تربیتی، مصمم است تا با همکاری ستاد اقامه نماز این فریضه الهی «اقامه نماز» را در مدارس به لحاظ کمی و کیفی بهسازی و تقویت نماید و از این رهگذر اسباب رشد معنوی آینده سازان انقلاب اسلامی را فراهم آورد. در این راستا این تفاهم نامه فی مابین رییس ستاد اقامه نماز کشور و وزیر آموزش و پرورش به امضاء می رسد.

اسناد بالادستی:

در راستای تحقق آیه شریفه قرآن کریم «الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ» (حج - ۴۱) و با عنایت به تحقق منویات مقام معظم رهبری (حفظه الله تعالی) به اجلاس های سراسری نماز، بیانیه گام دوم انقلاب، راهکار شماره ۳-۱ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ نماز در مراکز آموزشی و تربیتی مصوب جلسه ۸۷۹ تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۳ شورای عالی آموزش و پرورش، بند ۵ اقدامات ملی ذیل راهبرد کلان ۱ نقشه مهندسی فرهنگی کشور مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و مفاد آئین نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز مصوب ۲۳۱۶۷۸/ت ۶۱۷۴۸ هـ تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ هیات وزیران این تفاهم نامه تهیه و تدوین گردید.

ماده ۱) موضوع تفاهم نامه :

تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی و ایجاد بسترهای مناسب برای تقویت شایستگی های اعتقادی، اخلاقی و عبادی مدیران، معلمان، اولیاء و دانش آموزان به منظور تقویت جایگاه معارف و اقامه نماز و حضور با اشتیاق و آگاهانه نسل نو در احیاء فرهنگ اقامه نماز در خانه و مدرسه.

ماده ۲) نقش و رسالت مدارس در اقامه نماز:

- ۱) اهتمام در برگزاری مراسم نماز جماعت و آموزش معارف و اذکار نماز به دانش آموزان
- ۲) شناسایی و دعوت از امام جماعت روحانی و آگاه به تعلیم و تربیت و روانشناسی کودک و نوجوان
- ۳) اختصاص فضای مناسب و دلپسند دانش آموزان جهت اقامه نماز جماعت

- ۴) افزایش مشارکت و حضور مدیران و معلمان در نماز جماعت مدرسه به جهت داشتن نقش الگویی برای دانش آموزان
- ۵) تشکیل اتاق فکر نماز و برگزاری جلسات منظم و مستمر و رصد چالش ها و موانع اقامه نماز در مدرسه و ارائه راهکارها
- ۶) نواختن توأمان زنگ نماز و زنگ آغاز سال تحصیلی
- ۷) تجهیز و به روز رسانی کتابخانه مدرسه به کتب و محصولات مرتبط با قرآن، نماز و مهدویت با مشارکت ستاد اقامه نماز و بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (علیه السلام)
- ۸) بهره گیری از ظرفیت تشکل های دانش آموزی (شورای دانش آموزی، بسیج، انجمن اسلامی، هلال احمر، شورای مدرسه و ...) به عنوان یاوران نماز در اجرای برنامه ها و فعالیت های نماز و مهدویت مدرسه
- ۹) استفاده از ظرفیت و پتانسیل دانش آموزان در امور نماز و اداره نمازخانه
- ۱۰) بهره گیری ویژه از ظرفیت انجمن اولیاء و مربیان برای توسعه، تبلیغ، ترویج معارف نماز و اقامه آن و جلب مشارکت والدین دانش آموزان در برنامه های ترویج فرهنگ نماز در مدرسه
- ۱۱) اجرای دوره های آموزش و توانمندسازی در زمینه تعلیم معارف و اسرار نماز برای همکاران مدرسه
- ۱۲) برگزاری کرسی های آزاد اندیشی جهت گفتگو با دانش آموزان و پاسخگویی به سؤالات و شبهات دینی آنان
- ۱۳) برگزاری جشن عبادت برای دانش آموزان نو مکلف
- ۱۴) اهتمام در برگزاری برنامه های ترغیبی برای دانش آموزان کاهل نماز و نوسازی نظام معرفتی آنان
- ۱۵) فراهم آوردن فرصت های مناسب برای حضور شخصیت ها در مراسم نماز جماعت دانش آموزان
- ۱۶) برنامه ریزی جهت برقراری تعامل و ارتباط معنادار بین مدرسه و مسجد محل
- ۱۷) پخش اخبار اقامه نماز دانش آموزان از طریق فضای مجازی شبکه شاد و ظرفیت های رسانه ای مدرسه
- ۱۸) مزین نمودن فضای مدرسه و نمازخانه با اعمال ذوق هنری به آیات و روایات مرتبط با نماز
- ۱۹) اهتمام در برگزاری مسابقات کتابخوانی با موضوع نماز و مهدویت
- ۲۰) برگزاری نمایشگاه آثار هنری دانش آموزان در موضوع نماز و مهدویت در مدرسه و منطقه
- ۲۱) استفاده از ظرفیت های انگیزشی و تشویقی همچون اردوهای فرهنگی تربیتی، سفرهای

زیارتی برای همکاران و دانش آموزان

۲۲) فرهنگ سازی برای ایجاد روحیه سپاسگزاری و شکر نعمات الهی در تمام فعالیت ها به ویژه در ایام الله ها

۲۳) دعوت از دانش آموزان دیروز و مدیران امروز که در عرصه های گوناگون فرهنگی به ویژه نماز نقش آفرینی داشتند جهت انتقال تجارب و گفتمان سازی دینی برای دانش آموزان

۲۴) اجرای سند منشور اقامه نماز به صورت فرایندی در مدرسه با مشارکت شورای مدرسه و هیأت اندیشه ورز تحت نظارت مدیر مدرسه

ماده ۳) زمینه های همکاری ستاد اقامه نماز:

۱) همکاری و مشارکت در برگزاری دوره های آموزش و توانمندسازی مدیران، معلمان، امامان جماعت (روحانی و غیر روحانی) مدارس، مدرسین آموزش خانواده از کودکان تا دوره دوم متوسطه از طریق همکاری در تولید محتوا و تأمین مدرس

۲) حمایت از نشست ها و گفتمان های نماز دانش آموزی و نشست های شیوه های دعوت فرزندان به نماز و ویژه والدین

۳) همکاری در بازتولید محتوای نماز، قرآن و معارف مهدویت در متون کتب درسی و محتواهای کمک آموزشی و فعالیت های فوق برنامه

۴) همکاری در تهیه و توزیع کتب و محصولات فرهنگی و کمک آموزشی نماز به منظور استفاده دانش آموزان در مدارس

۵) همکاری و مشارکت در تولید محتواها و منابع مطالعاتی مکتوب و الکترونیکی نماز و ویژه دانش آموزان و فرهنگیان

۶) همکاری و پشتیبانی محتوایی از بستر مجازی شبکه شاد و سایر ظرفیت های رسانه ای در موضوع نماز

۷) ارائه خدمات آموزشی و محتوایی از طریق سامانه های قنوت، نور و محراب

۸) مشارکت در طرح ملی مدرسه نمونه نمازی

۹) همکاری در برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی از عملکرد مدارس در موضوع نماز از طریق سامانه سجاده

۱۰) تقدیر از دانش آموزان، فرهنگیان، امامان جماعت و مدیران فعال نماز در اجلاس های سراسری و استانی و منطقه ای

۱۱) مشارکت در تأمین زیرساخت ها و سخت افزارهای مورد نیاز از جمله فرش سجاده ای،

ستاد اقامه نماز

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

وضوحانه، آب گرم، و... از طریق شناسایی و جهت دهی خیرین
(۱۲) برنامه ریزی جهت حمایت امامان جماعت مدارس از سوی مرکز خدمات و مرکز
مدیریت حوزه

ماده ۴) زمینه های همکاری وزارت آموزش و پرورش:

- (۱) اجرای مطلوب منشور اقامه نماز در مدارس بصورت فرآیندی با همکاری ستاد اقامه نماز
- (۲) اختصاص سرانه نماز دانش آموزی بر اساس بند ۷ ماده ۶ مصوبه شماره ۲۳۱۶۷۸/ت ۶۱۷۱۸ ه مورخه ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ هیئت وزیران و پیش بینی اعتبارات مورد نیاز تحقق این منشور در برنامه سنواری وزارت
- (۳) طرح مسائل نماز مدارس در جلسات شورای اقامه نماز آموزش و پرورش استان ها و مناطق و شهرستان ها و شورای اقامه نماز استان
- (۴) بازنگری موضوع قرآن، نماز و معارف مهدویت در متون کتب درسی و کمک آموزشی، فعالیت های فوق برنامه و ارزشیابی مدارس با رویکرد غنی سازی محتوا
- (۵) برگزاری دوره های آموزشی و توانمندسازی مدیران، مربیان، معلمان و امامان جماعت با مشارکت ستاد اقامه نماز
- (۶) تعیین و ابلاغ شرح وظایف مدیران و مربیان پرورشی بر اساس سند منشور اقامه نماز در مدارس
- (۷) اجرای طرح مدرسه نمونه نمازی به صورت فرایندی در مناطق آموزش و پرورش سراسر کشور
- (۸) احداث، تأمین و تجهیز فضای مناسب اقامه نماز در مدارس و ایجاد و توسعه فضاهای نماز در مدارس فاقد نمازخانه و نظارت بر حفظ و نگهداشت نمازخانه ها و تجهیزات مربوطه
- (۹) اهتمام در برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری نماز با مشارکت ستاد اقامه نماز
- (۱۰) نظارت بر حسن اجرای زنگ نماز و برنامه های ابلاغی از قبیل طرح نور چشم، مهر با مهر و...
- (۱۱) کمک به نشر اخبار و اطلاعات اقامه نماز مدارس دولتی و غیردولتی در نشریات و رسانه ملی و تشویق مؤثر مدارس
- (۱۲) زمینه سازی برای تبادل تجربیات مؤفق مدارس در حوزه اقامه نماز و ترویج معارف آن
- (۱۳) زمینه سازی برای حضور داوطلبانه دانش آموزان در نماز جماعت مدرسه و نمازهای جماعت مسجد و نماز جمعه

- ۱۴) انجام پژوهش های دوره ای وضعیت اقامه نماز در مدارس
- ۱۵) ارزیابی از فعالیت های اقامه نماز در مدرسه و تقدیر از برگزیدگان از سوی آموزش و پرورش و ستاد اقامه نماز
- ۱۶) برگزاری جشن تکلیف مدارس با حضور مسئولین ارشد استان و گزیده ای از مدیران، فرهنگیان و والدین آنان
- ۱۷) توجه ویژه به نقش انجمن اولیاء و مربیان در اقامه نماز
- ۱۸) پیش بینی موضوع نماز در برنامه مسابقات، جشنواره ها و اردوها
- ۱۹) استفاده از ظرفیت کانون های فرهنگی هنری مساجد و ستادهای نماز جمعه جهت تقویت حضور نوجوانان در نمازهای جماعت مساجد و نماز جمعه
- ۲۰) توجه به زمینه های انگیزشی و تشویقی برای فرهنگیان شرکت کننده در جشنواره ها، مسابقات، دوره های آموزشی و... از طریق صدور لوح های تقدیر معتبر مستقل یا مشترک با ستاد اقامه نماز
- ۲۱) انتخاب مدارس موفق در منشور اقامه نماز و مدارس نمونه نمازی در کشور (مدارس دولتی و غیر دولتی) و معرفی و تجلیل از مدیر، معلم، روحانی، دانش آموز و... مدرسه در اجلاس های سالانه نماز با مشارکت ستاد اقامه نماز
- ۲۲) ضرورت تعریف موضوع نماز و نماز خوانی در بطن فرآیند آموزش اعم از محتوای کتاب درسی، زمان آموزشی و تکالیف ذاتی آموزگاران، دبیران تخصصی متوسطه و همه نیازها و الزامات اجرایی از نظر سخت افزاری و نرم افزاری ناظر به چگونگی اقدام، تدوین و اقدام مجریان
- ۲۳) لزوم تاکید بر نقش خطیر مدیران مدارس به عنوان پیشرو و راهبر امر نماز و تسری این مهم به آموزگاران و دبیران و لحاظ آن در شرح وظایف، نظام ارزشیابی و ارتقاء و تشویق
- ۲۴) بهره گیری از ظرفیت ها و ساز و کارهای قانونی موجود در مدرسه همچون آیین نامه اجرایی مدارس و شورای مدرسه با توجه به اقتضائات و ذائقه نسل نو با رویکرد عملیاتی و اجرایی مدرسه ای و دانش آموزی و تغییرات لازم در آئین نامه های مذکور

ماده ۵) الزامات اجرایی:

- ۱) جهت تحقق مفاد این منشور جلساتی با حضور نمایندگان ستاد اقامه نماز و وزارت آموزش و پرورش با مسئولیت معاون پرورشی و فرهنگی تشکیل شود.
- ۲) تأکید می گردد همه موارد فوق با رعایت اقتضائات سن و جنسیت دانش آموزان در مقاطع مختلف در دستور کار شورای مدرسه قرار گیرد.

۳) جلسات مشترک ستاد اقامه نماز و وزارت آموزش و پرورش نتایج نظارت های فرآیندی خود را از نحوه و چگونگی اجرای مفاد منشور مذکور را هر سه ماه یک بار تحلیل و به مسئولین ذی ربط گزارش می نماید تا به حسب ضرورت تصمیمات لازم اتخاذ و ابلاغ شود.

ماده ۶) مدت تفاهم نامه

این تفاهم نامه در ۶ ماده و دو نسخه تنظیم گردید و هرکدام حکم واحد را دارند و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۹ به امضاء طرفین رسید و به مدت ۴ سال اعتبار دارد و تمدید آن با توافق طرفین بلامانع است.

محسن قرائتی
رئیس ستاد اقامه نماز

علیرضا کاظمی
وزیر آموزش و پرورش

